

MINOSLEKSER UKE 3

NORSK OG LITT MATTE

NORSK

Denne uken bruker vi samfunnsfag-tekster i norsk-leksene

MATTE

Denne uka ser vi litt mer på areal og brøk.

Tibe Ramsøy
GJELLERÅS SKOLE

Svartedauden 1

I år 1349 kom svartedauden til Norge.

Denne pesten kom med et seilskip fra England.

På turen fra England til Bergen hadde flere av mannskapet på skipet blitt syke.

Etter hvert døde hele mannskapet på båten.

Det farlige med pesten er at den kom igjen og igjen.

Andre smittsomme sykdommer, som influensa, ble menneskene mer immune mot.

Men pesten var like farlig hver gang den kom igjen.

Grunnen er at pest spres via dyr.

Rottene hadde pesten og lopper.

Og når rottene døde gikk loppene og bet mennesker.

Da fikk menneskene pesten, og smittet andre mennesker.

Svartedauden var svært smittsom.

Derfor tok det ikke mange dager før flere mennesker i Bergen ble smittet.

Lekse til tirsdag.

Øveord: Svartedauden

Les fem ganger. Les
minst 2 ganger høyt.

Gjør oppgavene 1-3

1. Svar på spørsmålene

Pest= smittsom sykdom

Når kom svartedauden til Norge?

Hvordan kom svartedauden til Norge?

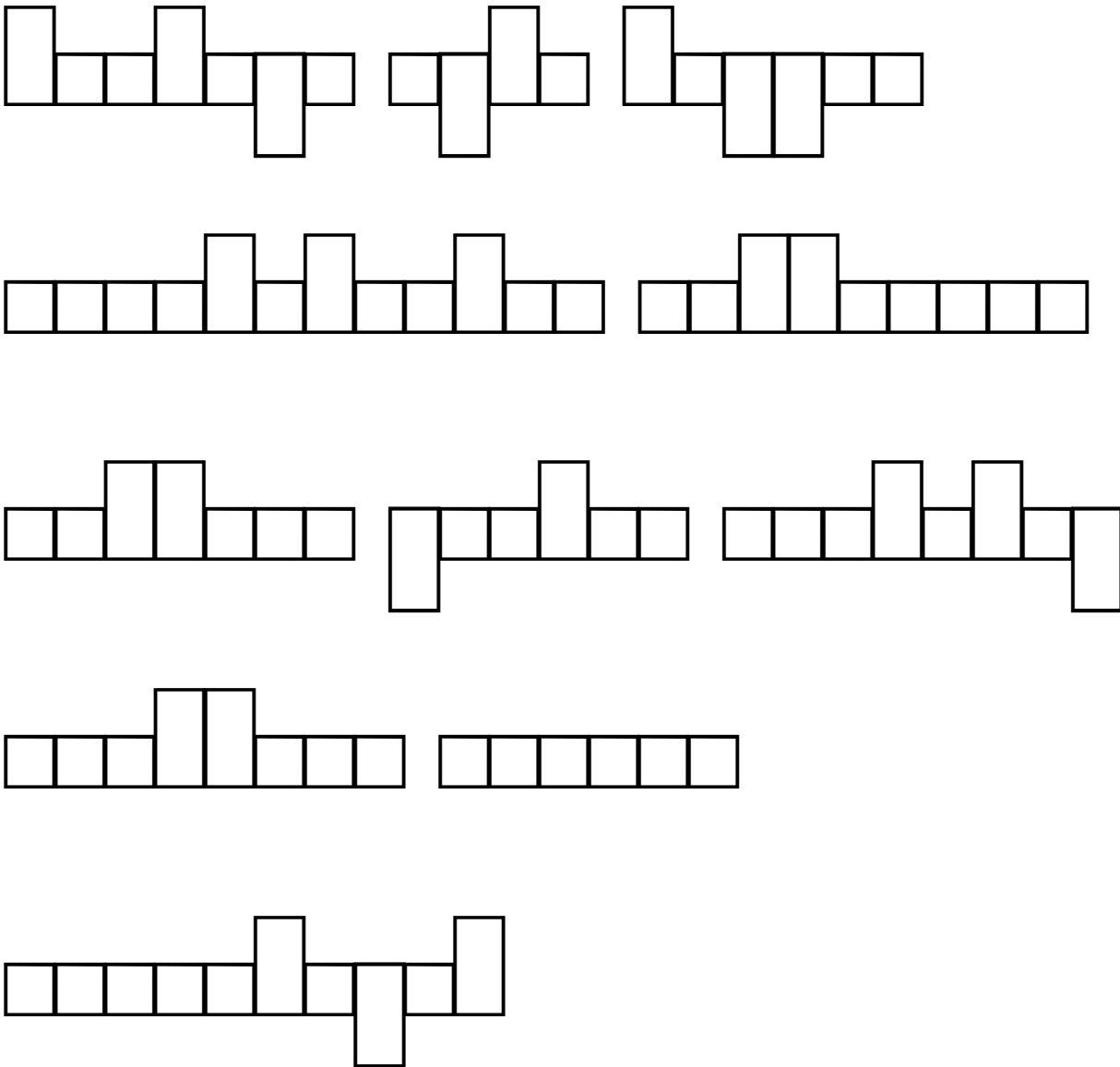
Til hvilken by kom denne pesten først?

I hvilken landsdel ligger Bergen?

2. Skriv ned minst 6 nøkkelord fra teksten

3. Sett ordene i boksen inn i riktige silhuetter.

svartedauden pesten seilskip mannskapet syke farlige influensa
immune rottene lopper smittsom

Svartedauden 2

Rundt halvparten av menneskene som ble smittet av svartedauden, døde.

Pesten fikk navnet svartedauden fordi menneskene som ble smittet, fikk svarte flekker i huden.

Mange mennesker flyktet fra Bergen.

De flyktet fordi de var redde for å bli smittet.

Menneskene som flyktet til andre byer og tettsteder,

hadde med seg smitten.

Når mennesker døde av pesten, var det vanlig at andre mennesker fikk de klærne deres

Vi sier at de arvet de døde.

Klærne til de avdøde kunne smitte friske mennesker..

Derfor ble enda flere mennesker syke.

Lekse til onsdag.

Øveord: flykte

Les fem ganger. Les minst 2 ganger høyt.

Gjør oppgavene 4-6.

4. Svar på spørsmålene

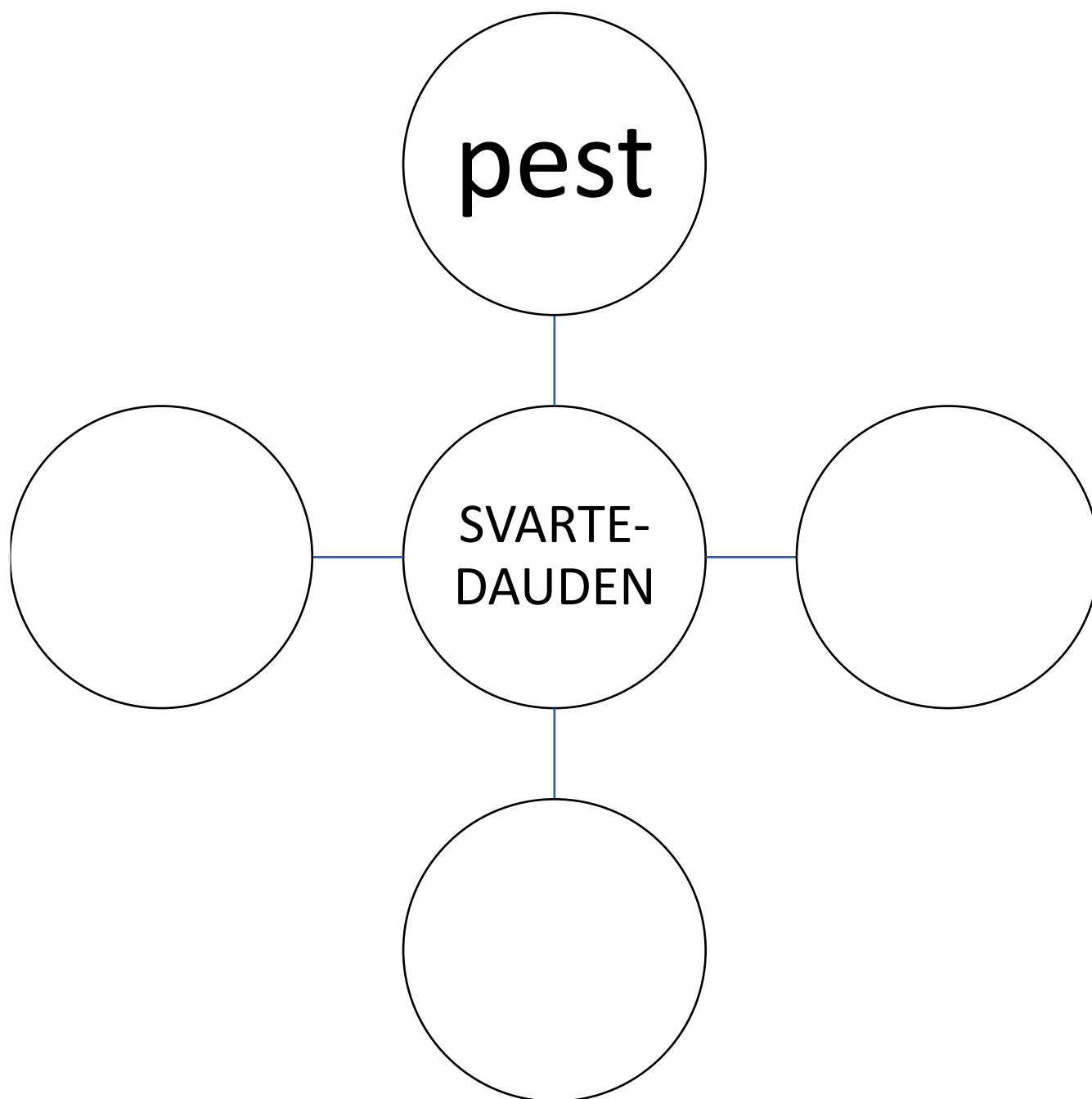
Hvorfor ble pesten kaldt svartedauden?

Hvorfor flyktet menneskene fra Bergen?

Hva betyr ordet arve?

5. Skriv ned minst 6 nøkkelord fra teksten

6. Lag et tankekart om svartedauden. Lag dine egne bobler, og bruk gjerne nøkkelordene du har skrevet ned. 😊

Svartedauden 3

Menneskene som levde på denne tiden, visste ikke hvordan pesten spredte seg.

Noen mennesker trodde at sykdommen var en straff fra Gud.

Svært mange prester døde av pest fordi de skulle hjelpe syke og døende.

I Nidaros (Trondheim) var alle prestene utenom én død i 1351.

Prester var viktige, fordi det var ofte de som kunne lese og skrive.

Folk flest kunne ikke lese og skrive

Derfor er det mye som ikke ble skrevet ned om tiden med svartedauden.

Mange tettsteder og bondegårder ble folketomme etter svartedauden.

Menneskene som bodde der, var døde.

Disse gårdene kaller vi «ødegårder».

I Norge døde halvparten av befolkning under svartedauden.

I Europa døde 25 millioner mennesker av pesten.

Lekse til torsdag.

Øveord: ødegård

Les fem ganger. Les minst 2 ganger høyt.

Gjør oppgave. 7-9

7. Ord med dobbelt konsonant.

Finn ord fra teksten som har dobbeltkonsonant.

Skriv ordet	Skriv ordet en gang til /Merk vokalen(e) med en strek under.

8. Svar på spørsmålene

Hvorfor trodde noen mennesker at folk ble syke?

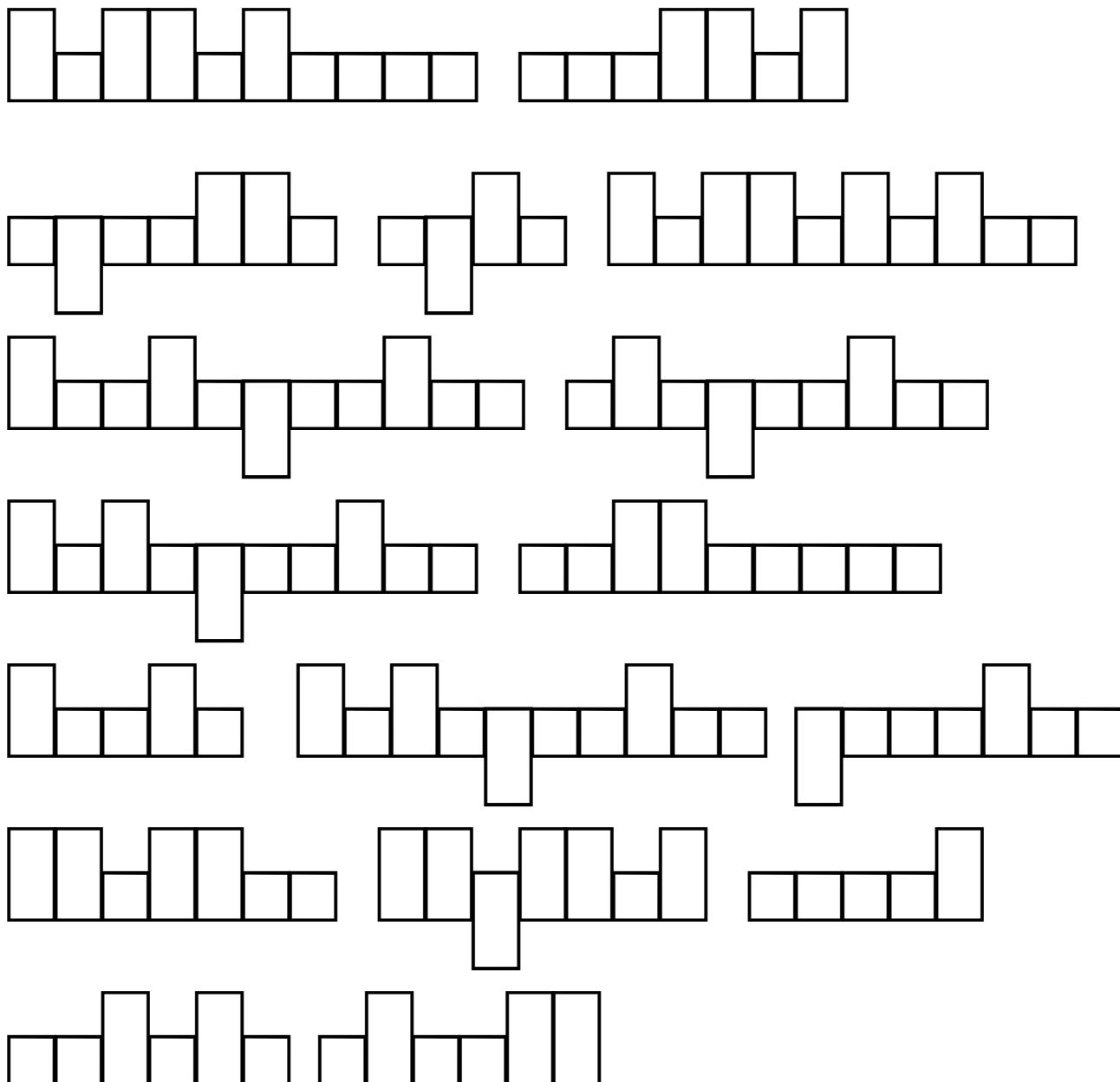
Visste menneskene hvordan pesten smittet?

Hva kaller vi de gårdene der ingen levde?

Hvor mange mennesker døde av svartedauden i Europa?

9. Sett ordene i boksen inn i riktige silhuetter.

levde spredte straff prester syke tettsteder bondegårder
 folketomme ødegårder halvparten millioner halvparten smittet
 flekker flyktet arvet avdøde

Middelalderen 1

Livet i byen.

Det var ikke mange byer i Norge i Middelalderen.

Etter svartedauden var det bare ca. 120 000 innbyggere i Norge.

I middelalderen var Bergen den største byen i Norge.

I middelalderen var husene i byene og på landet ganske like.

Husene i var små og lave.

Mange mennesker hadde en ku, en gris og kanskje noen høner.

Folk i byene hadde også en liten hageflekk hvor de dyrket grønnsaker.

Derfor slapp de å spise bare grøt.

Lekse til fredag.

Øveord: middelalderen

Les fem ganger. Les minst 2 ganger høyt.

. Gjør oppgave. 10-13

10. Svar på spørsmålene

Hvordan var husene i middelalderen?

Hva var den største byen i Norge?

Hvor mange mennesker var det i Norge etter svartedauden?

Var det mange byer i Norge under middelalderen?

11. Skriv ned minst 6 nøkkelord fra teksten

12. Bruk nøkkelordene og skriv 5 setninger fra teksten.

13. Vanskelige ord, skriv hva de betyr..

Du kan google bokmålsordbok UIO, da kan du skrive inn ord du ikke skjønner og få forklaring.